

Pou de la Cúbia

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Casa de la Cúbia S/N
Emplaçament	pou situat al costat nord-est de l'antiga casa de la Cúbia dins la zona d'acampada del solà i al vessant sud de la serra de la Cogulera
Alçada:	649,9

Coordenades:

Latitud:	42.098749809367
Longitud:	2.2483322137207
UTM Est (X):	437845
UTM Nord (Y):	4661014

Classificació

Número de fitxa	08237 - 130
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern
Segle	XVII
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Pou que es manté ne bon estat tot i que pel sol fet que la masia de la Cúbia està abandonada, aquest element està envoltat de vegetació malgrat encara estigui cobert amb una teulada de teula ceràmica damunt de bigues de fusta. Les parets de maçoneria es troben en bon estat. La porta està tancada per una reixa i malla metàl·lica
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Es troba inclòs dins de l'àrea del PEIN (Pla Especial d'Interès Natural) de les Serres de Milany, Santa Magdalena i Puigsacalm-Bellmunt aprovat pel Decret 328/1992. Va ser declarat com a ZEPA el 2005 i incorporat a la xarxa natura 2000 que va ser aprovada el 23/09/2006 (DOGC 4735 de 6/10/2005)
Data aprovació:	ds., 23/09/2006 - 12:00
Accés	Obert

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08237A001000120000BR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dl., 31/07/2023 - 02:28

Descripció

Pou denominat també del primer racó fent al·lusió als terrenys d'acampada que es localitzen en aquest lloc. Es troba situat en una petita depressió que hi ha al costat de les ruïnes de l'antiga casa de la Cúbia (el Solà) i a costa del camí d'accés en una petita zona de camps de pastura. El pou consta d'una construcció de planta circular realitzat amb aparell de maçoneria de còdols de riu mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i col·locats en filades irregulars amb restes de revestiment de calç exterior. Té la boca orientada a sud formada per una obertura amb els muntants de pedra picada i llinda de fusta que sosté la coberta a un sol vessant de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta. Encara conserva els seients de pedra picada per col·locar les galledes de l'aigua extreta del seu interior. També conserva la politja i part del mecanisme. El pou està tancat per una reixa de malla de color verd que el protegeix de possibles caigudes tenint en compte que es troba situat a dins d'una àrea d'acampada juvenil. El conjunt es conserva en un estat més aviat acceptable tot i que generalment és cobert de vegetació

Observacions:

Pou de característiques similars al veí de l'Illa, de les Illes de la casa de les Comes, del Bufí i molts altres que hi ha al municipi de Sant Quirze. Per les característiques formals sembla que pertany al segle XVII o XVIII.

Història

Pou que va lligat a la veïna casa de la Cubia (El Solà). Les referències més antigues que tenim d'aquesta casa han estat recollides per Ramon Espadaler en el seu llibre de "El castell de Montesquiú a la darreria de l'Edat Mitjana" que és un recull de la documentació escrita conservada a l'arxiu del castell de Montesquiú i en què esmenta que en un capbreu de 1342 s'hi troba un mas anomenat del Solà de Buscarel, propietat d'un altre mas denominat "Buscarel" i d'un altre denominat la "serra de Buscarel" i que juntament amb la denominada "Sa Hilla" formaven un nucli disseminat de cases. El mot Buscarell faria al·lusió al mas de Boscatell situat al capdamunt de la serra de la Cogulera, de la mateixa que sa Hilla seria el mas de l'Illa. Per tant, estariem parlant d'un petit nucli disseminat de cases situades en aquesta vall (ESPADALER, R; 1993. P-28). No obstat això la casa seria notablement ampliada al llarg del segle XVIII, ja que segons l'excursionista Josep de Sora parla de l'existència d'una finestra amb la data de 1761. De fet el mateix excursionista en va fer una descripció el 1996 que ha estat contrastada amb les fotografies aèries de 1995 de l'Institut Català de Cartografia i coincidint notablement.

"Quan baixa la tramuntana després d'escombrar el pla de Revell, llisca xiulant per damunt de la Cogulera, clavant-se rebufant en la baga de Saderra. L'Illa resta arrapada al terror de migdia, totalment protegida del més destraler i sorollós dels vents que per aquestes contrades venten. Més amunt, cap a llevant. el Solà; no és tan amagada i per més vents que bufessin , de teules no n'hi prendrien perquè no en té..." (DDAA. Masos Ròncs del Bisaura, Vidranès i conca del riu Ges)

Finalment, cal esmentar que la casa surt esmentada en el cuaderno de liquidaciones i y amillaramiento de 1862 amb la inscripció núm. 137 a nom de Bernardo Solà

"Posesión llamada el Solá en las inmediaciones de Joaquim Saderra y de la Illa y de su propiedad y que cultiva de su cuenta "

"por una casa en la misma posesión llamada el Solá nº4" per un valor de 80 lliures i també pels caps de bestiar

amb un conjunt de terres per un valor de 510,70 lliures i també 652 de caps de bestiar i en total la finca suma un conjunt de 7644,33 de riquesa rústica, 80 d'urbana i 652 pecunaria.

Al final de la inscripció hi ha una nota que esmenta *"Debe agregarsele toda la riqueza rústica de Magdalena Barceló , la urbana de Joan Viladases y la casa nº23 de Joan Tenas"* (AMQ. Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento 1862. Carpeta 1016).

No hem trobat altres referències a les quals hi faci al·lusió aquesta finca

Bibliografia

ESPADALER RAMON; 1993. El Castell de Montesquiú a la darrereria de l'edat Mitjana. Quadrens d'història local núm. 1. L'avenç

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial

PRAT ANTONI, VILASECA, DAVID; 2018. Masos ròncs Bisaura, Vidranès i Conca del riu Ges. Associació d'estudis Torellonencs

AMQ. Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento. Sant Quirze de Besora 1862. Carpeta 1016

